

Měla by Česká republika přijmout euro?

Myslím si, že v budoucnu bude společná evropská měna efektivním ekonomickým i politickým nástrojem, avšak nejsem přesvědčen, že tento čas již pro Českou republiku nastal. Dokud k tomu Česká republika není významně tlačena (ať už politicky či trhem), měla by si dle mého užívat luxusu pozorování fungování eura zvenčí. Je potřeba zjistit, jak se Evropská unie bude vyrovnávat s dalšími překážkami v monetární i fiskální politice a po zralé úvaze a diskusi rozhodnout zdali a případně kdy euro přijmout. Mimo to musíme brát na vědomí, že přijetí eura může přinést vnitropolitické problémy, které je v úvaze o přijetí či nepřijetí vždy nutné zohlednit.

Evropská unie a potažmo Evropská centrální banka totiž nemá tak efektivní nástroje, jako suverénní státy. Neexistuje evropská dluhopisová agentura a koordinace v oblasti fiskální politiky, která v současnosti probíhá na úrovni jednotlivých států, je extrémně složitá. Je tedy na místě mít obavy o tom, jak se bude euro a jeho instituce chovat v případě výrazných ekonomických otřesů a bude zajímavé sledovat, s jakou ochotou mu budou jednotlivé státy poskytovat stimul skrz státní rozpočty.

O mnoho jednodušší je dle mého posoudit užitečnost eura z politického a kulturního pohledu – zde mu můžeme jen velmi těžko upřít pozitivní vliv. Pomáhá bourat hranice mezi jednotlivými národními kulturami, které spolu často kolidovaly a může tak zabránit lidem u moci proti sobě tyto národy a kultury štvát. Je však extrémně důležité proces přijetí eura dělat nenásilně a přirozenou cestou, neboť jinak se samotné euro může naopak stát předmětem sporu jednotlivých států. Ze sledování veřejného diskurzu si snadno můžeme udělat názor, že se Česká republika nachází v takové rozpolcenosti názorů ve vztahu k evropské měně, že by se její přijetí mohlo velmi jednoduše stát stimulem k velkému politickému otřesu.

Jak nejspíš vyplynulo odstavců výše, je mi velmi sympatický status quo. Nemyslím si, že bychom se přijetí eura měli bránit, ve stejný okamžik však nepociťuji, že by existoval ekonomický tlak na Českou republiku pro přijetí eura – ta sice prosperuje ze začlenění do evropské integrace, ale zároveň je pro ni výhodná samostatná monetární politika (ve které – přece jen – následuje monetární politiku Evropské centrální banky). Pojdme proto diskusi o přijetí či nepřijetí eura odložit na neurčito a vrátit se k ní v době, kdy si to vyžádá ekonomická situace a bude to nutné pro zachování konkurenceschopnosti České republiky. Pakliže taková situace nenastane, nestojí za to riskovat politickou nestabilitu.